

ಕಮಲದ ಗೂಡು

ಕಮಲವೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ? ಪೂಜೆಗೆ, ಔಷಧಿಗೆ, ಆಹಾರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಅನೇಕ ರೀತಿಯದ್ದು. ಆದರೆ ಕಮಲದ ಗೂಡೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರಲಾರದು. ಜೇನುಗೂಡಿನಂತೆ ಕಾಣುವ ಇದು ಕಮಲದ ಬೀಜಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಕೋಣೆ. ಕಮಲದ ಹೂವನ್ನು ಕೀಳದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಾಗ, ಪಕಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಉದುರಿ, ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಎಳೆಯ ಬೀಜಗಳು, ಕಪ್ಪು ಕಾಳಿನಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಮಲದ ಮಣಿ ಸರವನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಸಿಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಆ ಕಪ್ಪು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಉಳಿಯುವುದು ಕಮಲದ ಗೂಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣಹಚ್ಚಿ ಪೋಷಿಸಿಲ್ಲೂ ಇಡಬಹುದು.

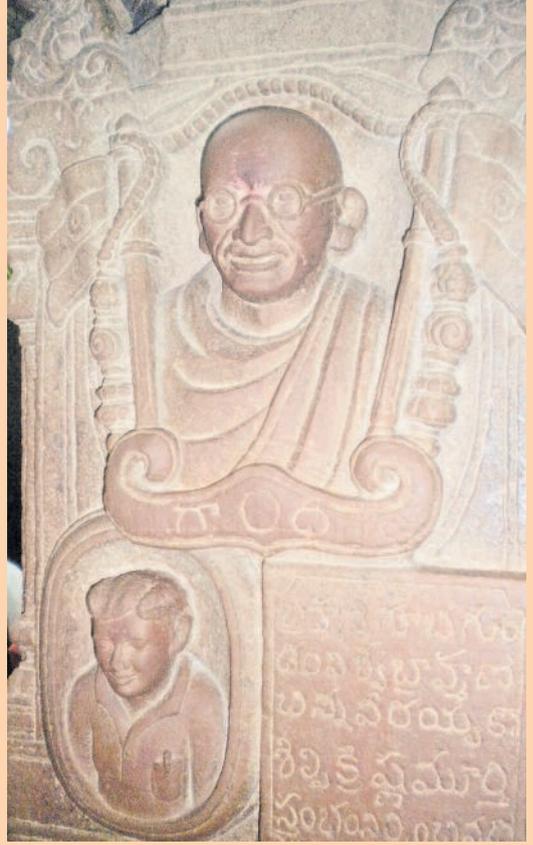
—ಸುಲೋಚನಾ ವಾದಿರಾಜ್

ಸುಣ್ಣದ ಗಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೂಡು

ಹಿಂದೆ ಬಹುತೇಕರು ತಾಂಬೂಲ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ತಾಂಬೂಲದ ಜೊತೆಗೆ ಬಳಸುವ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಜಾ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಕೆಡದ ಹಾಗೆ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಇಡಲು ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಗೂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ ಮನೆಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ವೀಳದಲೆ ಜೊತೆ ಬಳಸುವ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ವಿಧಾನವೂ ಬದಲಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡಬ್ಬಿಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸುಣ್ಣದ ಗಡಿಗೆಯೂ ಕಂಡಿದ್ದು ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎನ್. ಆರ್. ಪುರದ ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭವಾನಿ ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

—ಉಮಾ ಶಿವಶಂಕರ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ದೇವಾಲಯದ ಕಂಬದಲ್ಲಿ 'ಗಾಂಧೀಜಿ'

ಬಹುತೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲವು ದೇವರುಗಳ ಕೆತ್ತನೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಹಲವು ಮಹಾಪುರುಷರು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ 'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕೆತ್ತನೆ'. ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕೆತ್ತನೆಯು ದೇಗುಲದ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದರೆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಈ ಕೆತ್ತನೆ ಇರುವುದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮಹಾನಂದದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಾನಂದೀಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕೆತ್ತನೆಯ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬಾವುಟದ ಕೆತ್ತನೆ ಇರುವುದು ವಿಶೇಷ.

—ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಎನ್. ಎಸ್., ಬೆಂಗಳೂರು

ನೀವೂ ಬರೆಯಿರಿ

ನೀವು ಕಂಡ ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿ, ವಿಷಯ, ವಸ್ತುವಿನ ಕುರಿತು 100 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಬರಹವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ, ಜೊತೆಗೆ ಆ ಬರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿತ್ರವೂ ಇರಲೇಬೇಕು.

ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ
editorsu@sudha.co.in